

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2015
7. volební období

149

USNESENÍ
výboru pro evropské záležitosti
z 31. schůze
ze dne 15. dubna 2015

ke sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Pařížský protokol – plán boje proti
globální změně klimatu po roce 2020 /kód dokumentu 6588/15, KOM(2015) 81 v
konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti po vyslechnutí informace náměstkyně ministra
životního prostředí Ing. Bereniky Peštové, zástupkyně ředitele odboru energetiky a klimatu
Ing. Kateřiny Suché, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Jana Zahradníka a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Roman Váňa v. r.
ověřovatel výboru

Jan Zahradník v. r.
zpravodaj výboru

Ondřej Benešík v. r.
předseda výboru

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Pařížský protokol – plán boje proti globální změně klimatu po roce 2020

KOM(2015) 81 v konečném znění, kód Rady 6588/15

- **Právní základ:**
Dokument informační povahy.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
4. 3. 2015
- **Datum projednání ve VEZ:**
18. 3. 2015 (1. kolo)
- **Procedura:**
Dokument nepodléhá hlasování v Radě.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 19. 3. 2015, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 25. 3. 2015 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Dokument není v rozporu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
V prosinci 2015 proběhne v Paříži 21. zasedání konference smluvních stran (COP 21), která je nejvyšším rozhodovacím orgánem Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu. Cílem prosincové konference bude přijetí nové celosvětové dohody, která nahradí tzv. Kjótský protokol z roku 1997. Kjótský protokol vstoupil v účinnost v roce 2005 a zavazuje 38 nejvyspělejších zemí světa k diferencovanému snížení šesti skleníkových plynů – s důrazem na oxid uhličitý. V roce 2012 v Dauhá byl Kjótský protokol prodloužen do roku 2020. V roce 2014 se konala zatím poslední konference v Limě (Peru), kde byla vedena jednání směřující k přijetí protokolu na konferenci v Paříži. Pařížský protokol by tedy měl být prováděn nejpozději od roku 2020. Cílem je nepřekročit zvýšení průměrné globální teploty o 2°C.
Sdělení je součástí balíčku k Energetické unii. Předkládané sdělení je dále doplněno akčním plánem diplomacie v oblasti klimatu, jehož cílem je v rámci příprav na pařížskou konferenci zintenzivnit aktivní působení EU.
- **Obsah a dopad:**

Předkládané sdělení převádí rozhodnutí přijaté na evropském summitu v říjnu 2014¹ do podoby navrhovaného cíle EU pro snižování emisí s tím, že zamýšlený vnitrostátně stanovený příspěvek EU by měl být předložen do konce prvního čtvrtletí roku 2015, a navrhuje, aby všechny dotčené smluvní strany předložily své příspěvky včas (zejména Čína, USA, další země skupiny G20). Sdělení se snaží načrtnout vizi o transparentní a dynamické dohodě, která bude právně závazná a bude obsahovat přiměřené a zároveň ambiciózní závazky smluvních stran a navrhuje, aby protokol vstoupil v platnost, až bude ratifikován zeměmi, jejichž emise společně dosahují alespoň 80 % současných globálních emisí (v roce 2015). Ve sdělení Komise zdůrazňuje, že Mezinárodní organizace pro letectví, Mezinárodní námořní organizace a smluvní strany Montrealského protokolu by měly do konce roku 2016 přijmout opatření, jež by účinně regulovala emise z mezinárodní letecké a lodní dopravy a výroby a spotřeby fluorovaných plynů.

Sdělení se podrobně věnuje tomu, jakých cílů by měl Pařížský protokol dosáhnout:

1. Zajistit ambiciózní snížení emisí skleníkových plynů
  - upřesněním, že dlouhodobým cílem by mělo být snížení globálních emisí do roku 2050 alespoň o 60 % oproti úrovním z roku 2010
  - navazujícím stanovením jasných, konkrétních, ambiciózních a přiměřených právně vymahatelných závazků
  - cílem EU je snížit domácí emise do roku 2030 nejméně o 40 % oproti úrovni z roku 1990 a alespoň o 80 % do roku 2050 oproti roku 1990 (již deklarováno v Plánu přechodu na konkurenceschopné nízkouhlíkové hospodářství do roku 2050²)
  - dosáhnout celosvětově rovných podmínek³ (širokým zeměpisným pokrytím, komplexním pokrytím odvětví a emisí, nejvyšší možnou úrovní ambicí, pevnými závazky v oblasti zmírňování změn klimatu – stanovením absolutních cílů)
2. Zajištění dynamiky prostřednictvím pravidelného přezkumu cílů
  - každých pět let počínaje rokem 2020
3. Posílení transparentnosti a odpovědnosti
  - tak, aby bylo možné posoudit, zda byly splněny cíle snižování emisí a související závazky
  - vytvořit společný soubor pravidel a postupů pro podávání každoročních zpráv a pravidelné ověřování a hodnocení emisních inventur mezinárodními odborníky
4. Dosahování odolnosti vůči změně klimatu prostřednictvím přizpůsobení
  - podpora opatření, jejichž cílem je připravit se na negativní dopady změny klimatu a přizpůsobit se jim
  - zvýšit odolnost Evropy vůči změně klimatu
  - protokol by měl usnadňovat pomoc regionům a zemím, které jsou nežádoucími dopady změny klimatu nejvíce ohroženy (finanční a technická podpora, budování kapacit)

---

1 Závěry Evropské rady (23. a 24. října), dostupné zde:

<http://www.consilium.europa.eu/cs/meetings/european-council/2014/10/23-24/>

2 KOM (2011) 112 v konečném znění

3 Na EU připadá 9 % globálních emisí, tento podíl klesá; největším světovým producentem je Čína – 20 % globálních emisí, následovaná USA – 11 % globálních emisí (údaje z listopadu 2014)

5. Podpora provádění a spolupráce

- mobilizace veřejného a soukromého financování opatření v oblasti klimatu (stanovení cen za povolenky na emise uhlíku a investiční politiky veřejných rozvojových bank budou hrát nadále ústřední roli)
- posílení mezinárodní spolupráce (př. spolupráce se Zeleným klimatickým fondem a dalšími finančními institucemi)
- podpora vývoje a zavádění technologií v oblasti klimatu
- budování kapacit (je podporováno durbanské fórum jako vhodná platforma k diskusi)

Cíle by měly být v protokolu uvedeny. Na protokol by dále měl navazovat technický pracovní program, dokončený do roku 2017, který stanoví podrobná pravidla, postupy, instituce, apod. Dle sdělení by země, které prosazují nezávaznost opatření, měly prokázat, jak lze cílů takto dosáhnout. Sdělení počítá s tím, že všechny země skupiny G20, které představují přibližně 75 % globálních emisí, jakož i další země s vysokými a středními příjmy protokol ratifikují včas a do roku 2020 ho budou provádět. EU, Čína a USA by měly udávat krok tím, že se k protokolu připojí co nejdříve.

V období před konferencí v Paříži by měla EU zintenzivnit svoji diplomacii v oblasti klimatu; ministři zahraničních věcí EU podpořili akční plán diplomacie v oblasti klimatu, jehož součástí jsou např. tato opatření:

- vznesení změny klimatu jako strategické priority v rámci politických dialogů (zejména v rámci skupin G7, G20 a na zasedání Valného shromáždění OSN)
- podpora rozvoje vyznačujícího se nízkými emisemi a odolností vůči změně klimatu

Součástí sdělení je také vymezení zdůraznění politik, které mohou aktivně podporovat cíle EU v mezinárodním procesu vyjednávání:

- Hospodářská a rozvojová spolupráce
- Vědecký výzkum, technologický rozvoj a inovační politika
- Obchodní politika
- Environmentální politika
- Snižování rizika katastrof

V závěru sdělení konkretizuje další kroky, které by měla EU uskutečnit:

- předložit svůj vlastní zamýšlený vnitrostátně stanovený příspěvek do konce prvního čtvrtletí roku 2015
- vyzvat velké ekonomiky, aby se ujaly vedoucí úlohy a předložily své příspěvky včas
- prosazovat ambiciózní celosvětová opatření jako hlavní prioritu svých diplomatických vztahů
- podporovat přijetí protokolu
- zajistit stabilitu a předvídatelnost finanční podpory
- vyvíjet tlak na liberalizaci obchodu s environmentálním zbožím a službami
- zajistit, aby druhé kontrolní období Kjótského protokolu bylo ratifikováno EU a jejími členskými státy a takovým počtem stran, aby vstoupil v platnost před koncem roku 2015

- Komise zorganizuje mezinárodní konferenci v listopadu 2015 s cílem spojit partnerské země, odborníky, mezinárodní organizace, atp.
- do poloviny roku 2015 začne Komise předkládat legislativní návrhy na provedení rámce v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030

Přílohu sdělení tvoří navržený zamýšlený vnitrostátně stanovený příspěvek EU.

Připravovaná mezinárodní smlouva bude spadat do kategorie tzv. prezidentských smluv, což podle článku 49 Ústavy České republiky bude vyžadovat souhlas Parlamentu ČR s její ratifikací. Dokument je informační povahy bez přímého dopadu na právní řád a státní rozpočet ČR.

● **Stanovisko vlády ČR:**

Obecně Česká republika předložené sdělení vítá a plně podporuje snahu o uzavření právně závazné smlouvy, která by nahradila Kjótský protokol, zejména v návaznosti na to, že některé strany nechtějí dohodu ve formě závazného protokolu podpořit. ČR podporuje hlavní prvky návrhu, preferuje však ponechat v relevantních dokumentech vazbu na základní rok 1990. Dále se ČR domnívá, že bude nezbytné oproti návrhu Komise prohloubit flexibilitu a jednotlivé skupiny zemí více diferencovat z hlediska časového harmonogramu i očekávané podoby redukčních závazků. ČR navrhuje iniciovat jednání EU se Sekretariátem Rámcové úmluvy, jako nestranného zajišťujícího orgánu, a předložit návrh na pořádání konference. Rámcová pozice vlády vyjadřuje názor, že bude nutné slevit z některých maximalistických návrhů týkajících se sankční funkce mechanismu. ČR podporuje úsilí zachovat stávající struktury, namísto vytváření nových institucí a orgánů v oblasti adaptace. ČR souhlasí, aby monitoring a hodnocení adaptačních aktivit probíhalo v rámci již existujících nástrojů. V oblasti poskytování finančních prostředků na ochranu klimatu v období po roce 2020 se ČR ztotožňuje s Komisí v tom, že je potřeba změnit současnou praxi.

Rámcová pozice konstatuje, že zástupci sociálních a hospodářských partnerů požadují, aby protokol zahrnoval srovnatelné závazky ze strany všech hlavních producentů skleníkových plynů tak, aby nedošlo k ohrožení mezinárodní konkurenceschopnosti EU, resp. ČR. Na druhé straně zástupci nevládních organizací považují přijatý 40% redukční závazek EU do roku 2030 za málo ambiciózní. Nevládní organizace dále nesouhlasí se zahrnutím sektoru využívání krajiny, změn ve využívání krajiny a lesnictví (LULUCF) do tohoto cíle, což vláda naopak vítá (vzhledem k výši emisí z tohoto sektoru), i když upozorňuje, že je důležité vzít v potaz různé funkce tohoto sektoru (potravinová bezpečnost, využití biomasy).

● **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Rada EU se dokumentem zabývala 6. března 2015, kdy přijala návrh zamýšleného vnitrostátně stanoveného příspěvku EU. Plénem Evropského parlamentu se dokumentem zatím nezabývalo. Projednáváním tohoto sdělení byl 4. března 2015 pověřen Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin. Sdělením se budou zabývat i další výbory.

● **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti

1. **b e r e n a v ě d o m í** sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Pařížský protokol – plán boje proti globální změně klimatu po roce 2020;
2. **ž á d á v l á d u**, aby ho informovala o dalším průběhu příprav směřujících k Pařížskému protokolu;
3. **b y u v í t a l** širší debatu se zástupci sociálních a hospodářských partnerů a zástupci nevládních organizací k této problematice;
4. **p o d p o r u j e** úsilí vést jednání směřující k právně závazné smlouvě;
5. **p o v a Ź u j e** za klíčové pro snižování celosvětových emisí skleníkových plynů, aby k přijetí nové závazné mezinárodní úmluvy pro období po roce 2020 došlo s plným zapojením všech států představujících významné emitenty skleníkových plynů;
6. **v a r u j e** před riziky výrazných jednostranných závazků na úrovni EU v rámci záměru stát v čele celosvětového úsilí o snižování emisí skleníkových plynů v situaci, kdy by opakovaně selhalo úsilí zavázat k obdobným redukcím ostatní významné světové emitenty.

Roman Váňa v. r.
ověřovatel výboru

Jan Zahradník v. r.
zpravodaj výboru

Ondřej Benešík v. r.
předseda výboru